

TÜED

TÜRKİYE EMEKLİLER DERNEĞİ

AYLIK HABER BÜLTENİ

YIL: 21

SAYI: 241

ARALIK 2022

“EMEKLİLİKTE YAŞ ŞARTI OLMASIN”, ÇAĞRIMIZ KARŞILIK BULDU VE EYT MÜJDESİ GELDİ...

EYT’NİN TEK VE KALICI ÇÖZÜMÜ “Yaş şartının tamamen kaldırılmasından geçer”

TÜRKİYE EMEKLİLER DERNEĞİ (TÜED) GENEL BAŞKANI KAZIM ERGÜN, EYT’YE İLİŞKİN DÜZENLEMEDE 50 YAŞ SINIRI OLACAĞI ŞEKLİNDEKİ HABERLERE TEPKİ GÖSTEREREK, “EYT ZATEN ÇALIŞANLARIN YAŞ ŞARTI SEBEBİYLE EMEKLİ OLAMAMASI SONUCU ORTAYA ÇIKAN BİR SORUN. BU SORUNUN TEK VE KALICI ÇÖZÜMÜ, YAŞ SARTININ TAMAMEN KALDIRILMASINDAN GEÇER” DEDİ.

TÜRKİYE Emekliler Derneği (TÜED) Genel Başkanı Kazım Ergün, milyonlarca kişinin emeklilikte yasa takılanlar (EYT) kapsamında olduğunu ve bu insanların bir an evvel emekli olmayı beklediğini söyledi. Emekliyi temsil eden en büyük sivil toplum kuruluşu olarak, hükümetin EYT düzenlemesi konusundaki çalışmasını memnuniyet karşılıklarını ifade eden Ergün, şöyle konuştu: “EYT düzenlemesinin kapsamına dair en net açıklamayı, Sayın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız Vedat Bilgin’den duyduk. Bakan Bey’in, ‘Yaptığımız düzenleme herkesi kapsayan bir düzenleme, sınır koyan bir düzenleme değil’ şeklindeki açıklamalarını önemsiyoruz. Bu açıklamaya rağmen son günlerde EYT düzenlemesinde 50 yaş sınırının getirileceği yönündeki haberleri saskınlıkla takip ediyoruz. Yetkililerden bu haberleri bir an önce yalanlamalarını bekliyoruz. Çünkü EYT zaten çalışanların yaş şartı sebebiyle emekli olamaması sonucu ortaya çıkan bir

“AYLIKLAR TEK BİR KRİTER ÜZERİNDEN HESAPLANMALI”

EMEKLİLERİN çözüm bekleyen sorunlarına da değinen Ergün, bunların başında 2000 yılından sonra emekli olanların intibak hakkının geldiğini vurguladı. TÜED Genel Başkanı Kazım Ergün, 2000 yılı öncesi emekliler için yapılan intibak düzenlemesinin 2000 yılı sonrası emekli olanlar için de yapılmasını önererek, şu değerlendirmede bulundu: “Karma emekli aylığı hesaplanmasında emekli olanlar, intibak yapılmasını bekliyor. Sosyal Güvenlik Teşkilatı, prim kazancı ve prim ödeme gün sayılarının sigortaya bağlanmasını öngörmekte. Kanun ve tüzüklerinde değişiklik alınmadığından, her bir emekli aylığı hesaplanmasında dikkate alınmalıdır. Yapılması gereken, 2000 yıllarına ait aylık hesaplamalarının tek bir kriter üzerinden yapılmasıdır. Kamuoyunun merakla beklediği EYT düzenlemesinin, 2000 yılından sonra

Devamı 2. sayfada

EMEKLİ AYLIKLARI ASGARİ ÜCRETE PARALEL OLARAK ARTMALI

1 Ocak 2023 itibarıyla asgari ücrete yaklaşık olarak 3.000 TL artış yapıldı ve net asgari ücret 8.506 TL olarak belirlendi. 2002 yılında asgari ücretin üzerinde ödenen asgari emekli aylığı hesaplama sistemi değiştirildiğinden, son 20 yılda asgari emekli aylıkları giderek küçülmüş ve asgari ücret ile bağı da kopmuştur.

Emekli aylıklarındaki kayıplara dikkat çeken, Türkiye Emekliler Derneği Genel Başkanı Kazım Ergün, hayat pahalılığı altında ezilen emeklilerin aylıklarının iyileştirilmesini ve intibak ile birlikte sosyal güvenlik sistemimizin yetersiz kalan aylık hesaplama sisteminin, değiştirilmesini istedi.

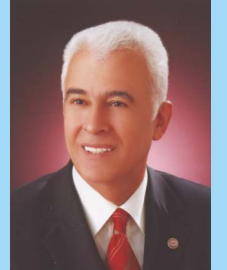
Devamı 3. sayfada

EMEKLİ AYLIKLARI HESAPLAMA VE ARTIŞ SİSTEMİ DEĞİŞMELİ

SSK ve BAĞ-KUR emekli aylıkları hesaplanma ve artış sistemi, emekli aylıklarının yetersiz kalmasında temel etken olmuştur. 2000 sonrasında emekli olanlara uygulanan güncellenme katsayısı ve aylık bağlanma oranlarındaki farklılıklar, sosyal güvenlik sisteminin eşitlik kuralını bozmuş; çalışılan dönemlerde yürürlükte olan kanun hükümlerine göre karma sistem üzerinden emekli aylıklarının hesaplanması; aylıklar arasında makasın büyümesine neden olmuştur.

4447 ve 5510 sayılı Kanunların yetersiz kaldığı, bağlanan emekli aylıklarından net bir şekilde görülmektedir. 2022 yılı ikinci yarısında ortalama emekli aylığının asgari ücret seviyesinde bulunması, emeklilerin yoksullaştığının da bir başka göstergesidir.

BAŞYAZI

Devamı 2. sayfada

Kazım ERGÜN
Genel Başkan

EMEKLİ AYLIKLARI HESAPLAMA VE ARTIŞ SİSTEMİ DEĞİŞMELİ

Baştarafı
1. Sayfada

BAŞYAZI

Türkiye Emekliler Derneği'nin uzun yıllar süren mücadelesi sonucunda, 6283 sayılı Kanunla, 2000 öncesi emeklilerin intibakı yapılmış; 2000 sonrası emeklilerin intibakı yapılmadığından, bu kapsamda olan emeklilerin hakları teslim edilmemiştir. İntibaka bir zam olarak bakılmamalı; prim kazançları ve prim ödeme gün sayıları aynı olan emeklilerin emekli olma tarihlerine bakılmaksızın aylıkları eşitlenmelidir. Sosyal güvenlik sisteminin evrensel kuralı da, eşitlik üzerine kurulmuştur.

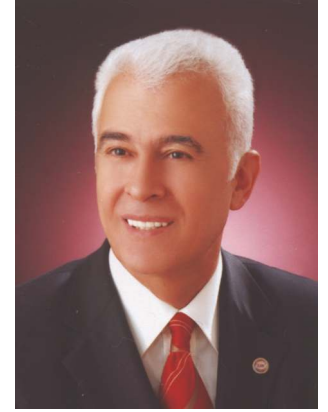
2000 sonrası emeklilerin intibakı yapılmadığından, her zam döneminde emekli aylıkları arasındaki makas giderek büyümektedir. Emekli aylıkları için karma sistem yerine intibak ile birlikte, tek bir aylık bağlama oranı ve güncelleme katsayısına göre hesaplama yapıldığında, bu tür tartışmalarda sona erecektir. Diğer taraftan, hiçbir koruyucu özelliği olmayan ve güven vermeyen TÜFE artışlarına göre emekli aylıklarına yapılan yüzdeli zamlar, aylıkları düşük olanları cezalandıran bir sisteme dönüşmüştür.

2000 öncesine göre alt sınır aylık bağlama oranının yüzde 70'den yüzde 35'e düşürülmesi, aynı paralelde emekli aylıklarının da yarı yarıya azaltılmıştır. 506 sayılı Kanununun 96. Maddesinde yer alan yüzde 70 alt sınır aylık bağlama oranı değişmemiş olsaydı, 2023 yılı birinci altı ayda asgari emekli aylığı 7.006 TL olarak ödenecekti. Emekli aylıklarındaki kayıplar karşısında getirilen en az aylık ödemesi bile, koruyucu bir ödeme olmamaktadır.

5510 sayılı Kanun hükümleri, emekli aylıklarında ciddi kayıplara neden olmaktadır. 5510 sayılı Kanuna göre aylık bağlama oranı her 360 gün karşılığı yüzde 2 olarak uygulanmaktadır. Asgari ücret veya katları üzerinden prim ödeyenlere aynı aylık bağlama oranının uygulanması, yüksek prim ödeyenleri koruyan, asgari ücretle çalışanları korumayan hatta zarara uğratan bir sisteme dönüşmüştür. Prim kazanç aralıklarına göre kademeli aylık bağlama oranı getirilmeli ve asgari ücrete yüksekte başlayan; örneğin alt sınır prim kazancı yüzde 70, iki asgari ücrete yüzde 60 ve bu şekilde prim kazançlarına göre kademeli aylık bağlama oranı belirlenmelidir.

2000 Ocak-2022 Eylül döneminde çalışan ve asgari ücret üzerinden 8100 gün prim ödemiş bir sigortalıya bağlanan emekli aylığı ek ödeme dahil 3418,73 TL'dir. Yüzde 30 zam ile birlikte 4.444,35 TL'dir. Bu emeklinin aylığı 5.500 TL'nin altında kaldığından, en az aylık ödemesi adı altında 5.500 TL ödenmektedir.

Yüzdeli zam ve en az aylık ödemesi emeklilere farklı yansımaktadır. Örneğin; sistemdeki kök aylığı 4.250 TL olan bir emeklinin aylığına yüzde 30 zam yapıldığında, 5.525 TL'ye yükselmektedir. Sistemdeki kök aylığı 3000 TL olan bir başka emeklinin aylığına yüzde 30 zam yapıldığında, 3.900 TL'ye yükselmesine rağmen, en az aylık ödemesinin altında kaldığından, 5.500 ödenecektir. Bu örneklerden de görüleceği gibi, mevcut aylık hesaplama ve artış sistemi adil olmadığından, intibakı da kapsayan ve eşitliği esas alan yeni bir hesaplama sistemi getirilmelidir.

Kazım ERGÜN
Genel Başkan

“EMEKLİLİKTE YAŞ ŞARTI OLMASIN”, ÇAĞRIMIZ KARŞILIK BULDU VE EYT MÜJDESİ GELDİ...

Cumhurbaşkanı Erdoğan, EYT düzenlemesinin ayrıntılarını açıkladı. Erdoğan, düzenleme kapsamında herhangi bir yaş sınırı uygulanmayacağını belirterek "Düzenlemeyle yaklaşık 2 milyon vatandaşımız daha emekli olma hakkına kavuşuyor" dedi. Erdoğan, çalışmaya devam edenlere sigorta prim teşviki verileceğini açıkladı. İşverenlere destek için kredi imkanı sağlanacak.

EYT'de yaş sınırı kaldırılınsın önerisi

Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Genel Başkanı Kazım Ergün, milyonlarca kişinin emeklilikte yaşa takılanlar (EYT) kapsamında olduğunu ve bu insanların bir an evvel emekli olmayı beklediğini söyledi. Emekliyi temsil eden en büyük sivil toplum kuruluşu olarak, hükümetin EYT düzenlemesi konusundaki çalışmasını memnuniyetle karşıladıklarını ifade eden Ergün, "EYT düzenlemesinin kapsamına dair en net açıklamayı, Sayın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız Vedat Bilgin'den duyduk. Bakan

Emeklilerin çözüm bekleyen sorunlarına da değinen Kazım Ergün, bunların başında 2000 yılından sonra emekli olanların intibak hakkının geldiğini söyledi.

EYT'de yaş şartı kaldırılmalı

Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Genel Başkanı Kazım Ergün, emeklilikte yaşa takılanlara (EYT) ilişkin düzenlemede 50 yaş sınırının kaldırılması gerektiğini belirtti. Ergün, "Sayın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız Vedat Bilgin'in, 'Yaptığımız düzenleme herkesi kapsayan bir düzenleme, sınır koyan bir düzenleme değil' şeklindeki açıklamalarını önemsiyoruz. Bu açıklamaya rağmen son günlerde EYT düzenlemesinde 50 yaş sınırının getirileceği yönündeki haberleri şaşkınlıkla takip ediyoruz. Yetkililerden bu haberleri bir an önce yalanlamalarını bekliyoruz. Sorunun tek ve kalıcı çözümü, yaş şartının tamamen kaldırılmasından geçer" dedi. Emeklilerin çözüm bekleyen sorunlarına da değinen Ergün, bunların başında 2000 yılından sonra emekli olanların intibak hakkının geldiğini vurguladı.

TÜED Genel Başkanı Ergün, 2000 yılı öncesi emeklileri için yapılan intibak düzenlemesinin 2000 yılı sonrası emekli olanlar için de yapılmasını talep etti.

EYT'İN TEK VE KALICI ÇÖZÜMÜ "Yaş şartının tamamen kaldırılmasından geçer"

2000 yılı öncesi emeklilikte yaşa takılanlar (EYT) için yapılan intibak düzenlemesinin 2000 yılı sonrası emekli olanlar için de yapılmasını talep eden Ergün, şöyle konuştu: Karma emekli aylığı hesaplamaıyla emekli olanlar, intibak yapılmaması bekliyor. Sosyal güvenliğin temel ilkesi, prim kazancı ve prim ödeme gün sayıları eşit olan sigortalılara eşit aylık bağlanması öngörülmektedir. Kanun değişikliğinde

TÜED'DEN 2000'Lİ YILLARA AİT AYLIK HESABI İÇİN TEK KRİTER ÖNERİSİ EYT, intibakla taçlandırılınsın

TÜED Başkanı Kazım Ergün, emeklilikte yaşa takılanlara (EYT) ilişkin düzenlemede 50 yaş sınırının kaldırılması gerektiğini belirtti. Ergün, "Sayın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız Vedat Bilgin'in, 'Yaptığımız düzenleme herkesi kapsayan bir düzenleme, sınır koyan bir düzenleme değil' şeklindeki açıklamalarını önemsiyoruz. Bu açıklamaya rağmen son günlerde EYT düzenlemesinde 50 yaş sınırının getirileceği yönündeki haberleri şaşkınlıkla takip ediyoruz. Yetkililerden bu haberleri bir an önce yalanlamalarını bekliyoruz. Sorunun tek ve kalıcı çözümü, yaş şartının tamamen kaldırılmasından geçer" dedi. 2000 yılı öncesi emeklilerin için yapılan intibak düzenlemesinin 2000 yılı sonrası emekli olanlar için de yapılmasını talep eden Ergün, şöyle konuştu: Karma emekli aylığı hesaplamaıyla emekli olanlar, intibak yapılmaması bekliyor. Sosyal güvenliğin temel ilkesi, prim kazancı ve prim ödeme gün sayıları eşit olan sigortalılara eşit aylık bağlanması öngörülmektedir. Kanun değişikliğinde

EMEKLİ AYLIKLARI ASGARİ ÜCRETE PARALEL OLARAK ARTMALI

1 Ocak 2023 itibarıyla asgari ücrete 3.000 TL artış yapıldı ve net asgari ücret 8.506 TL olarak belirlendi. 2002 yılında asgari ücretin üzerinde ödenen asgari emekli aylığı hesaplama sistemi değiştirildiğinden, son 20 yılda asgari emekli aylıkları giderek küçülmüş ve asgari ücret ile bağı da kopmuştur.

Emekli aylıklarındaki kayıplara dikkat çeken, Türkiye Emekliler Derneği Genel Başkanı Kazım Ergün, hayat pahalılığı altında ezilen emeklilerin aylıklarının iyileştirilmesini ve intibak ile birlikte sosyal güvenlik sistemimizin yetersiz kalan aylık hesaplama sisteminin, değiştirilmesini istedi.

Emekli aylıklarının hesaplanmasında köklü değişiklikleri öngören 4447 ve 5510 sayılı Kanunların, emeklileri yoksullaştırdığına dikkat çeken Ergün, norm ve standart birliğini esas alan yeni bir sigorta mevzuatına ihtiyaç duyulduğunun altını çizdi. Emeklisi mutsuz olan bir kesim olmak

istemediklerini söyleyen Ergün; her eserde alın teri olan, vergi ve primleriyle devlete kaynak yaratan emeklilerin haklarının teslim edilmesini istedi.

2023 yılında asgari ücrete yapılan 3.000 TL artış dikkate alınarak "en az aylık ödemesi olan 3.500 TL'nin 6.500 TL'ye yükselmesini beklediklerini belirten Kazım Ergün, TÜFE oranına göre yapılacak artış yetersiz kalacağından, emekli aylıklarına genel bir iyileştirmenin yapılmasını ve refahtan pay verilmesi gerektiğini söyledi.

Türkiye Emekliler Derneği'nin öncelikli talebi olan intibakın EYT ile birlikte eş zamanlı olarak çözümlenmesini isteyen Ergün, 2000 öncesi emeklilerin intibakını düzenleyen 6283 sayılı Kanun'un, 2000 sonrası emeklilere de uygulanmasını istedi. Emekliyi yaşat ki, sosyal güvenlik yaşasın.

	ASGARİ ÜCRET
	2002 YILI: 184 TL
	2023 YILI: 8.506 TL
	ARTIŞ: 46,2 KAT
TÜED	EN DÜŞÜK EMEKLİ AYLIĞI
TÜRKİYE EMEKLİLER DERNEĞİ	2002 YILI: 257 TL
	2022 YILI: 5.500 TL
	ARTIŞ: 21,4 KAT

ERGÜN: SIRA İNTİBAKTA

TÜFE artışının yüzde 15,4 oranında hesaplanması, emekli kesimlerde hayal kırıklığı yarattı ve yüksek enflasyon karşısında böyle bir hesaplamayı kabul etmediklerini belirten Türkiye Emekliler Derneği Genel Başkanı Kazım Ergün, açıklık ve yoksulluk göstergelerine göre ödenecek olan emekli aylıklarının geçim özelliği taşımadığına dikkat çekti.

Ergün, seyyanen iyileştirme ve 2000 sonrası emeklilerin intibakının EYT ile eş zamanlı yapılmasını istedi.

Ergün açıklamasında şunları söyledi:

"TÜFE oranlarına göre emekli aylıklarına yapılacak zammın yetersiz kaldığını değerlendiren sayın Cumhurbaşkanımızın, kendilerine ilettiğimiz

taleplerimiz ve eleştiriler üzerine emekli zamlarını önce yüzde 25'e, sonra da yüzde 30'a, 3.500 TL olan en az aylık ödemesinin 5.500 TL'ye yükseltmesini son derece olumlu bulduk. Ancak buna rağmen, hayat pahalılığı karşısında da yetersiz kalacağını da belirttik. Yapılan bu artışlara rağmen, emekli aylıkları kısa süre içinde değerini yitireceği için yeni bir iyileştirme yapılması kaçınılmaz görülmektedir.

Sosyal güvenlik sistemimizde oluşan eşitsizliklerin İNTİBAK yapılarak emekli aylıklarında eşitliğin sağlanması için sayın Cumhurbaşkanımızdan İNTİBAK düzenlemesini TBMM'sine sunmasını dört gözle bekliyoruz.

Diğer taraftan, hiç bir alım gücü kalmayan bayram ikramiyelerimizin de yeniden güncellenerek emekli aylığı artış sistemine bağlanmasını istemekteyiz."

EMEKLİ İKRAMİYESİ GÜNCELLENMELİ

**Gazi
AYKIRI**

**Genel
Sekreter**

Türkiye Emekliler Derneği'nin mücadelesi sonucunda, emeklilerimize dini bayramlar öncesinde ikramiye ödenmesi, önemli bir kazanım olmuş ve 2018 yılında 1.000 TL ödenen ikramiye ile küçükbaş hayvan alınabiliyordu. Başlangıçta alım gücü olan ikramiyelere, son beş yılda yalnızca 100 TL artış yapılmış ve 1.100 TL olarak ödenen ikramiye, tek başına emeklinin memleketine gitmesi için yol parasını karşılamaktadır.

Böylesine yüksek enflasyonun yaşandığı dönemde, emekli ikramiyeleri nasıl artmaz? Bu soruların cevabı verilememektedir. 1.100 TL'nin ikramiyelerin hiçbir değeri kalmamıştır. Bir ödemenin böylesine değersiz kalmasına emeklilerimiz tarafından haklı eleştiriler yapılmaktadır.

2018-2022 döneminde TÜFE hesaplamasına göre yüzde 244,6 fiyat artışı yaşanmıştır. Emekli ikramiyesine ise, son beş yılda yüzde 10 artış yapılmıştır. Hükümetin bu gerçeği görmesi ve ikramiyelerin güncellenmesi gerekir. En azından, fiyat artışlarını esas alarak dini bayramlar öncesinde emeklilere ödenen ikramiyeler yeniden belirlenmelidir. Son beş yılda yüzde 244 artan fiyat artışları dikkate alındığında, 2022 yılında emeklilere ödenen ikramiyenin, 3440 TL olması gerekirdi. 2023 yılı birinci altı ayda emekli aylıklarına yapılan yüzde 30 zam ile birlikte emeklilere ödenen ikramiye, 4.500 TL'ye yükseltilmelidir. Güncellenen emekli ikramiyeleri, emekli zamlarına endekslenmelidir.

Çalışanlara ödenen ikramiyeler, ücret artışlarıyla paralel artmaktadır. Emeklilerin ikramiyesinin düzenlenmesinde ve güncellenmesinde hiçbir hüküm

olmadığından, yıllardır sabit kalmıştır. Bu durum, emeklilerimize yapılan bir haksızlıktır.

Emekli aylıkları yetersiz kaldığından, bayram ikramiyelerinin özel bir yeri vardır. Emeklilerin, bayrama buruk girmemesi için ikramiyelerin güncellenmesi gerekir. Bu yapılmadığı zaman, emekliler kendilerini haksızlığa uğramış ve ihmal edilen bir kesim olarak görmektedir. Bu konuda, acil bir düzenle yapılmalıdır.

Emekli aylıkları ile geçim koşulları her geçen dönem zorlaşıyor. Gıda ve konut (doğalgaz-odun-kömür-elektrik ve su) harcamalarında görülen yüksek oranlı artışlar, emeklilerin ödeme gücünü aşmıştır. Emeklilerin satınalma gücünde ciddi kayıplar var. Elektrik, doğalgaz, odun, kömür ve su giderleri, emeklilerin en büyük gider kalemleri olmuştur.

Yüzde 30 zam ve en az aylık ödemesine rağmen, emekli aylıklarının yüzde 90'ı asgari ücretin altında kalmıştır. Gıda harcamalarını kısan emekliler sağlık sorunu yaşamaktadır.

Emeklilerimizin katkı payları, bir başka şekilde emekli aylıklarının küçülmesine neden olmaktadır. İlaç ve diğer ek ödemeler, emeklilerimiz üzerinde önemli bir yük olmaya başlamıştır.

Emeklilerimizin sorunlarına çözüm getirmeden, sosyal devlet olunamaz. Emeklisini mutlu etmeyen devletler, refah toplumu olamaz. Bu nedenle, intibak ile birlikte aylık hesaplama ve artış sistemi değiştirilmeli ve emekli ikramiyesi gerçek değerine yükseltilmelidir.

EMEKLİLERİN HAK KAYIPLARI

Çalışanlar ve emekliler haklarının aranması için güçlerini birleştirmelidir. Demokrasi ile yönetilen ülkelerde, toplu iş hukuku ve sosyal güvenlik hukuku, çalışanların ve emeklilerin güvencesi olmaktadır. Bunu başaran ülkeler, refah toplumu olmakta ve gelir dağılımı da adil paylaşılmaktadır. Demokrasinin nimetlerinden yararlanamayan çalışanlar ve emekliler ise, hak kayıpları yaşamaktadır. Bu nedenle, sendika ve dernek, hak aramada en temel kuruluşlardır.

Ülkemizde sendikal haklar gerçek anlamda 1963 sonrasında 274 ve 275 sayılı Kanunlarla işletilmiş; sendikalaşma oranı yüzde 90'ı bulmuş, işkolu ve işyeri toplu iş sözleşmeleriyle ücret ve sosyal haklarda en iyi dönem yaşanmıştır. 1963-1980 döneminde gelişen sendikal haklar, 1980 sonrasında yapılan değişikliklerle, sendikal haklar zayıflatılmış, toplu sözleşme kapsamı daraltılmıştır. 1980 sonrasında işkolu toplu iş sözleşmesi değiştirilmiş; işletme ve işyeri toplu iş sözleşmesi getirildiğinden, sendikalaşma oranı yüzde 14 ile sınırlı kalmıştır.

Günümüzde çalışanların yarıdan fazlasının, asgari ücretle çalışması ve emekli olduklarında da en az aylığı alan kesim durumuna gelmesi, sosyal hakların zayıfladığının da bir göstergesidir. Türkiye İstatistik Kurumu kayıtlarında yer alan istihdamdaki dağılıma bakıldığında, sosyal güvenlik kuruluşlarına kayıtlı olmadan çalışanların oranı yüzde 29 olması, gerçek kazançlar üzerinden prim ödememesi, hak kayıplarına neden olmaktadır. Anayasamızda, temel bir insan hakkı olan sosyal güvenlik haklarının koruma altına alınmasına rağmen, kanunlarımız bu konuda yetersiz ve

güvencesiz kalmıştır. Sosyal güvenlik mevzuatımızda norm ve standart birliği sağlanmadığından, emekli aylıkları arasındaki uçurumda büyümektedir.

Emeklilere sendika ve toplu sözleşme hakkı tanınmalı ve Derneğimiz pazarlık masasında temsil edilmelidir. Benzer şekilde çalışanların toplu sözleşme kapsamına alınması da, sosyal güvenlik haklarını korumada en büyük güvence olacaktır. Çalışanların büyük kesimi asgari ücret alırken, emekliler ise sistemdeki emekli aylığı hesaplamaları nedeniyle asgari ücretin altında emekli aylığı almaktadır.

16 Kasım 1970 yılında kurulmuş olan Türkiye Emekliler Derneği, 119 şubesiyle, il ve ilçelerde emeklilere üye olması için çağrılar yapmaktadır. 52 yıllık bir geçmişi olan Türkiye Emekliler Derneği'ne bütün emeklilerimizin üye olmasını hedefliyoruz. Her şubemiz, emeklilere çağrı yapmakta; hak aramada güçlerini birleştirmelerinin önemine dikkat çekmektedir. Derneğimiz, hak arama mücadelesi vermektedir. Ücretsiz danışmanlık ve hukuku süreç ile ilgili yönlendirmeler yapan Derneğimizin kıymetini her bir emeklimizin bilmesi gerekir.

İntibak neden yapılmıyor, aylıklar çok yetersiz, yüzdeleri zamlar adaletsiz, ek ödemelerin bir değeri kalmadı, katkı payları haksız bir ödemeye dönüştü ve emekli ikramiyeleri sabitlendi gibi çok sayıda soru ile karşılaşılıyor. Bu sorunların çözümü için emekli, dul ve yetimlerimiz derneğimiz çatısı altında güçlerini birleştirmelidir.

Başarılı olmak için birlikte mücadele etmeliyiz ve haklarımızı aramalıyız.

**Abdülkadir
ERSAL**

**Genel
Teşkilatlandırma
Sekreteri**

SGK İlaç Raporu Sürelerini Uzattı...

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından daha önce 31 Aralık'a kadar uzatılmış tüm ilaçların rapor sürelerinin, 30 Haziran 2023'e kadar uzatıldığı açıklandı.

SGK'nın Twitter hesabından yapılan açıklamada, şunlar kaydedildi: "Kurumumuz tarafından daha önce 31.12.2022 tarihine kadar süreleri uzatılmış tüm ilaçların rapor süreleri 30.06.2023 tarihine kadar uzatılmıştır. İlaçları, SUT hükümlerine uygun olarak düzenlenen hekim reçetesi karşılığında sözleşmeli eczanelerden temin edebilirsiniz."

Zonguldak Barosu'ndan Genel Merkezimize Ziyaret

Zonguldak Baro Başkanı Av. Türker Kapkaç ve beraberinde Baro Başkan Yardımcısı Av. Özberk Papila, Genel Başkanımız Kazım Ergün'ü makamında ziyaret ettiler. Türkiye Emekliler Derneği'nin, emeklilerin hak ve menfaatlerinin korunması ve yükseltilmesi için örnek çalışmalar sergilediğini ifade eden Baro Başkanı Kapkaç; "Özellikle hukuk alanında çok ciddi bir ekiple çalıştığımızı ve bu çalışmaları; araştırma, sosyal güvenlik, basın bürolarıyla güçlendirdiğinizi gördük. Emeklinin sesinin hem daha gür çıkması hem de bilimsel çalışmalara verdiğiniz önemle en çok dikkat çeken sivil toplum kuruluşları arasında yer alıyorsunuz" dedi. Baro Başkanı Kapkaç, Genel Başkanımız Ergün'e Zonguldak Barosu logolu bir çini tabak da takdim etti. Ziyarete uzun yıllar Zonguldak'ta avukatlık yapmış olan Hukuk Müşavirimiz Av. Cafer Tufan Yazıcıoğlu da hazır bulundu.

Ziyareten duyduğu memnuniyeti ifade eden Genel Başkanımız Kazım Ergün de hukukun temel taşlarından olan baroların önemine dikkat çekerek; "53 yıldır emeklinin hak arama mücadelesini veriyoruz. Bu mücadele sırasında gerektiğinde hukukun bütün temel öğelerinden destek istiyoruz. Barolarda bu öğeler içerisinde en güçlü yapılardan birisidir. Değerli avukatlarımıza bizlere göstermiş oldukları ilgiden ötürü şahsım ve teşkilatım adına şükranlarımızı sunuyoruz" dedi.

Türkiye Ulusal Ajansı 2022 Yılı Danışma Kurulu Toplantısı Gerçekleştirildi

Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı Türkiye Ulusal Ajansı Danışma Kurulu toplantısı çevrimiçi olarak 20 Aralık 2022 tarihinde gerçekleştirildi. Türkiye Emekliler Derneği Danışma Kurulu Üyeleri arasında Erasmus programının 2022 yılı verileri değerlendirildi ve 2023 yılı programının genel bilgilendirilmesi yapıldı. Türkiye Ulusal Ajansı bilişim sistemlerine ilişkin sunum yapıldı. Toplantının açılış konuşmasını Dışişleri Bakan Yardımcısı ve AB Başkanı Büyükelçi Faruk Kaymakçı yaptı. Projelerde yetişkin eğitimlerine bütçeden ayrılan payın % 7 olduğu ifade edildi. 2021'de 409 başvurudan 55'i kabul edilmiş. 2023 yılında gönüllülük ve Rusya-Ukrayna savaşının sosyo-ekonomik ve eğitimsel zorluklarını hafifletici çabalarla ilgili projeler bekleniyor. Projelerin sonuçlarının kullanılabilirliği önem kazandı. Toplantıda derneğimizi hukuk danışmanımız Cafer Tufan Yazıcıoğlu temsil etti.

ULUSLARARASI YAŞLI REFAHI ÇALIŞTAYI

TBMM, Yaşlıların hayatının çeşitli alanlarında yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla kurulan Meclis Araştırma Komisyonu Uluslararası Yaşlı Refahı Çalıştayı düzenledi. 6 Aralık 2022 tarihinde TBMM tören salonunda düzenlenen toplantıda Komisyon Başkanı İstanbul Milletvekili Erol Kaya, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık ile TBMM Başkanı Mustafa Şentop açılış konuşmaları yaptılar. Yaşlı refahı alanında uluslararası yaklaşımlar ve uygulama örnekleri kapsamında Bagso (Alman Ulusal Yaşlılar Dernekleri Birliği) Yönetim Kurulu Üyesi Heidran Mallenkof, Azerbaycan Nüfus Kalkınma Dairesi Başkanı Naile Verdiyava, BM Avrupa Ekonomik Komisyonu Sosyal İşler Sorumlusu Lisa With ile Moldova Demografik Brim Başkanı Aliona Creutu sunuş yaptılar. Çalıştayda düzenlenen oturumlarda yaşlılık döneminin bakım hizmetleri sosyal hizmetleri, sosyal hizmetler ve sağlık hizmetleri, yaşlı hakları, aktif ve sağlıklı yaşlanma hayat boyu öğrenme, kuşaklar arası dayanışma topluma katılım tartışıldı. Toplantıda derneğimiz çalışmalarını yaşlı hakları ve yaşlılık hukuku alanındaki mücadelelerimizi Hukuk Danışmanımız Cafer Tufan Yazıcioğlu anlattı. Yazıcioğlu; "Sosyal güvenlik sistemimiz yaşlı yoksulluğu yaratmaktadır. Acilen düzeltilmeli, çalışan yaşlıdan alınan sosyal güvenlik destek primi kaldırılmalıdır. Yaşlılarımızın gönüllü çalışmaları desteklenmelidir" dedi.

ŞUBELERİMİZİN ETKİNLİKLERİ

Ekmen, Emekli Talepleri Dosyamızı AK Parti'ye Verdi

TÜED Genel Merkez Denetleme Kurulu Başkanı ve Batman Şube Başkanımız Hüseyin Ekmen, AK Parti'nin şehir buluşmaları kapsamında Batman'a gelen AK Parti Genel Başkan Yardımcısı aynı zamanda Bilgi ve İletişim Teknolojileri Başkanı Dr. Ömer İleri'ye emeklilerin taleplerini içeren dosyayı teslim etti. AK Parti Genel Başkan Yardımcısı aynı zamanda Bilgi ve İletişim Teknolojileri Başkanı Dr. Ömer İleri, Türkiye 100 Yılı Şehir Buluşmaları kapsamında Batman'a geldi. Esnaf turuna çıkan İleri, vatandaşların sorunlarını dinledi. Emeklilerin sorunlarını her platformda dile getiren Şube Başkanımız Hüseyin Ekmen, esnaf ziyareti yapan Genel Başkan Yardımcısı Ömer İleri ile görüşerek emeklilerin taleplerini içeren dosyayı, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a iletmek üzere teslim etti. İçerisinde emeklilik aylıkları ve emekli aylıklarının bağlanma oranlarının yükseltilmesi, intibak yasası, emeklilerden katkı payı kesilmemesi gibi taleplerin yer aldığı dosyayı teslim alan İleri, Başkan Ekmen'le sohbet etti. Ekmen, Batman'da 13 bin üyesi olan şubemizin emeklilerin sorunlarını çözmeye dönük çalışma yürüttüğünü söyledi. AK Parti Genel Başkan Yardımcısı İleri, çalışmalarından ötürü Başkan Ekmen'i tebrik ederek, tanışmaktan memnuniyetini dile getirdi. İleri, kendisine teslim edilen dosyayı Cumhurbaşkanı Erdoğan'a ulaştıracağını söyledi.

CHP Milletvekili Aysun Bankoğlu Bartın Şubemizde

TÜED Bartın Şube Başkanımız Ali Kalaycı ve yönetim kurulu üyeleri Bartın CHP Milletvekili Aysun Bankoğlu'nu ve heyetini şubemizde ağırladılar. Ziyarete emeklilerimizin bu ağır yaşam şartları altında çok ezildiklerinden bahseden Kalaycı; "Emeklilerimizin siz siyasilerimizden beklentileri büyük. Bizlerde onların temsilcileri olarak her fırsatta emeklilerimizin beklentilerini ve sorunlarını bütün platformlarda dile getiriyoruz. Sizlere ve bizlere çok büyük görevler düşüyor, sayın vekilim" dedi. Bankoğlu; "Emeklimizin yanında olmak için her türlü hizmete hazırız, sıkıntılarınızın hepsinin farkındayız. Emeklimizi bu günlerde yalnız bırakmamak için ne gerekiyorsa yapıyoruz ve yapacağız. Hepiniz müsterih olun, tüm büyüklerimin ellerinden öperim" dedi.

ŞUBELERİMİZİN ETKİNLİKLERİ

ŞANLIURFA ŞUBEMİZ VALİ SALİH AYHAN'I MAKAMINDA ZİYARET ETTİ

TÜED Şanlıurfa Şube Başkanımız Mehmet Karagöz ve yönetim kurulu üyelerimizden oluşan heyetimiz Şanlıurfa Valisi Salih Ayhan'ı makamında ziyaret etti. Şube Başkanımız Karagöz, emeklilerimizin ve derneğimizin yerel yönetimlerden beklentilerini anlatarak, derneğimizin çalışmaları hakkında bilgi verdi. Karagöz, ziyarete ilişkin yaptığı açıklamada; "Sayın Valimize toplumun belki de en sıkıntılı kesimi olan emeklilerimizin sorunlarını ve taleplerini aktarma fırsatı bulduk. Bizlere göstermiş olduğu yakın ilgi ve nezaketten ötürü kendilerine teşekkür ediyoruz" dedi.

Kadıköy Şubemiz CHP Heyetini Ağırladı

TÜED Kadıköy Şubemizi CHP Kadıköy İlçe Başkan Yardımcısı ve Yönetim Kurulu Üyesi Süleyman Filiz ve STK Komisyon Başkanı Özlem Hacıoğlu ziyaret ettiler. Şube Başkanımız Nahit İmamoğulları, CHP heyetine ziyaretlerinden dolayı teşekkür ederek, emeklilerimizin çözüm bekleyen birçok konusunun olduğundan bahsetti. "Özellikle ve öncelikle İntibak konumuzun ivedilikle çözülmesi konusunda desteğinize ihtiyacımız var" diyerek, misafirlere, Derneğimize ait, emeklilerimizin talep ve sorunlarını anlatan bir broşür takdim etti ve çalışmalarında başarılar diledi.

Trabzon Şube Başkanımız Bayraktar: "Emeklilerimiz gerçekten zor durumdadır..."

Demokrasi ve Atılım (DEVA) Partisi İlçe Başkanı Yaşar Önder, yönetim kurulu üyeleri ile birlikte TÜED Trabzon Şube Başkanlığımızı ziyaret ettiler. Ziyareten duyduğu memnuniyeti belirten Şube Başkanımız Bayraktar, Trabzon'daki emeklileri temsil ettiklerini dile getirerek; "Trabzon'da yaşayan emeklilerimiz, Türkiye'nin en pahalı kentinde yaşama mücadelesi veriyorlar. Beslenme, barınma ve ısınma da çekmiş oldukları sıkıntıların çözümüne yardımcı olunması en büyük temennimiz" dedi. Diğer taraftan Şube Başkanımız Bayraktar, 80 Bin emeklinin asgari ücretin altında emekli maaşı aldığını, geri kalan emeklinin yoksulluk sınırı altında yaşadığını belirterek; "Emeklilerimiz gerçekten zor durumdadır" dedi. Bütün yoksullara deva olacaklarını belirten Demokrasi ve Atılım (DEVA) Partisi Ortahisar İlçe Başkanı Yaşar Önder: "Yaşadığımız kentte ve ülkemizde 25 yıl ve üzeri hiçbir emeklimizin mağdur edilmemesi siyaset kurumunun en önemli konusudur" dedi.

YAZICIOĞLU: "TÜED, YAŞLILIK ALANINDAKİ ÇALIŞMALARDA HER ZAMAN ÖNCÜ OLDU..."

Türkiye'de ve dünyada öncelikli konular arasında yer almaya başlayan; yaşlıların yaşam standardı, toplumların gelişmişlik endekslerinin belirlenmesinde de önemli verilerden birisi oldu. Bu bağlamda; "Yaşlılık Hukuku" adlı eseriyle gündeme gelen ve Türkiye'de yaşlılık hareketinin öncü isimlerinden olan, TÜED Hukuk Müşavirimiz Av. Cafer Tufan Yazıcıoğlu ile yaşlılık üzerine bir röportaj gerçekleştirdik. Kendisine Türkiye'de ve Dünya'da yaşlılık alanında yaşanan gelişmeleri ve Türkiye Emekliler Derneği'nin yaptığı faaliyetleri sorduk.

TÜED Haber Bülteni: Derneğinizi yaşlılara ve emeklilere yönelik hizmetlerini kısaca tanımlar mısınız?

Yazıcıoğlu: Derneğimiz her şeyden önce hak temelli çalışan, emeklilerin ve yaşlıların savunuculuğunu yapan bir sivil toplum kuruluşudur. Hak savunuculuğu konusunda gerek kamu nezdinde, gerekse hukuksal bazda davalar açarak emeklilerimiz ve yaşlılarımız adına mücadele vermekteyiz.

TÜED Haber Bülteni: Yapılan çalışmalarınız arasında sanatsal ve kültürel faaliyetler ile sosyal hayatın diğer alanlarına da eğiliyor musunuz?

Yazıcıoğlu: Derneğimizin kuruluş amaçlarından en önemlisi emeklilerimizi ve yaşlılarımızı sosyal hayata çekmektir. Türkiye genelinde şubelerimizin varlığı ile emeklilerimiz evinden çıkar, şubelerimize gelir. Şubelerimizde kendisinin bir sorunu varsa çözülür, sorunu olmasa dahi şubelerimizde arkadaşlarıyla buluşur. Yayınlarımızdan edinir, aylık çıkardığımız haber bültenimizden gündeme dair konular hakkında bilgi edinir. Böylece evden çıkıp sosyal hayatın içinde bulunarak bir gün geçirir. Sanatsal ve kültürel etkinliklerimize ise, Genel Merkez bünyesinde ve bazı şubelerimizde koro faaliyetlerimiz ve diğer sanatsal etkinliklerimiz mevcut, üyelerimiz gelir, haftanın belli günleri koro çalışmalarına katılırlar ve bahar aylarında güzel bir konser verirler. Diğer taraftan resim çalıştaylarımız da mevcut. Önceki senelerde Ankara'nın ve diğer şehirlerimizin ressamlarıyla birlikte TÜED Erkek Narlı Kazım Ergün Eğitim ve Sosyal Tesisi'mizde gerçekleştirdiğimiz "Resamlar Çalıştayı" üyelerimizden büyük beğeni topladı.

TÜED Haber Bülteni: Geleceğe yönelik olarak derneğinizi planları arasında yaşlıların sosyal hayatlarına ilişkin proje çalışmaları var mıdır? Bu çalışmaları yürütecek bir proje grubunuz bulunmakta mıdır?

Yazıcıoğlu: Evet, halihazırda proje grubumuz mevcut. AB projeleri ve sosyal sorumluluk projeleri gibi tamamen üyelerimize yönelik projeler yürütüyoruz. AB projelerinin çıktılarının emeklilerimize ve yaşlılarımıza ulaşmasını sağlıyoruz. Onların sorunlarına hem çare olmaya hem de onların kendi haklarını takip etmelerine destek oluyoruz. Ülke içinde de çeşitli sosyal projeler yaptık. Nesiller arası kucaklaşmaya örnek olması için Türkiye'de yine bir ilk olarak; Üsküdar ve Kartal Belediyelerimizle birlikte ortalama 15 bin emekli, yaşlı ve torunu birleştirici, "Torun Tombalak Şenlikleri" gerçekleştirdik. Emeklimiz ve yaşlımız çok büyük rağbet gösterdi bu şenliğimize. Platformlar kuruldu. Torunlarımıza bizim oynadığımız oyunlar gösterildi, yaşlılarımıza yeni nesil bilgisayar teknolojileri tanıtıldı. Türkiye'nin saygın sanatçıları Erol Evgin ve Göksel 15-16 bin kişiye konser verdi. 2 kuşak bir arada unutulmaz bir gün geçirdiler. Bu projenin devamını diğer belediyelerimizle, illerimizde de sağlamayı planlıyoruz. 8 Mart Kadınlar Günü'nü Sincan Kapalı Cezaevinde kader mahkumu kadınlarımız ve onlarla yaşamak zorunda kalan 3-6 yaş arası 50 çocukla kufladık ve maalesef çocukların dramlarına şahit olduk. Media Markt ve Turkcell'le birlikte emeklilerimize dijital eğitim verdik. Yaptığımız çalışma sonucu ortaya çıkan veriye göre hayatta hiç sinemaya gitmemiş üyelerimizi, Denizbank ile birlikte "Hükümet Kadın" filmine götürdük. Üyelerimiz ilk kez sinemaya gitmenin heyecanı ile çok farklı duygular yaşadılar. Bu paylaşımları çok önemsiyoruz. Bir diğer faaliyetimiz, üyelerimize özel indirim anlaşmaları imzalıyoruz. Amacımız özel sektördeki kaliteli kuruluşların hizmetlerinden uygun bir ücretle yararlanmalarını sağlıyoruz. Bunların başında, özel sağlık kuruluşlarıyla ya da çeşitli özel sektördeki faaliyet kollarıyla yaptığımız indirim anlaşmaları geliyor. Üyelerimizin yaşam içinde olmalarını, sosyalleşmelerini çok önemseydiğimizden onları çeşitli şehirlerdeki kültürel, tarihi ve turistik gezilere götürüyoruz. Bunun gibi birçok sosyal projemiz ve indirim anlaşmalarımız üyelerimizden çok büyük ilgi görüyor.

TÜED Haber Bülteni: Derneğinizi destek olduğu akademik çalışmalar var mıdır? Varsa bu çalışmaları nasıl destekliyorsunuz?

Yazıcıoğlu: Ankara'daki ve Türkiye'deki çeşitli üniversitelerle akademik çalışmalarımız mevcut. Bunları yayın haline getirerek 119 şubemize ve diğer kamu kuruluşlarına ulaştırarak herkesin bilgilenebilmesine açık hale getiriyoruz. Özellikle Gazi Üniversitesi ile birlikte çalıştığımız Emekli Profili 1 ve 2 adlı yayını Türkiye'de ilk ve tek. Emeklinin ve yaşlının içinde bulunduğu durumu ortaya koyması açısından çok önemli bir veri. Dünya da yine alanında ilk ve tek olan "Yaşlılık Hukuku" adlı üç kitaba ulaşarak, uluslararası alanda dikkate alınmakta ve takdir görmektedir. Bu önemli kaynak kitaplarımızın yanında ayrıca derneğimizin yaşlılık alanında yaptığı çalışmalarımızı da kitap haline getirdik.

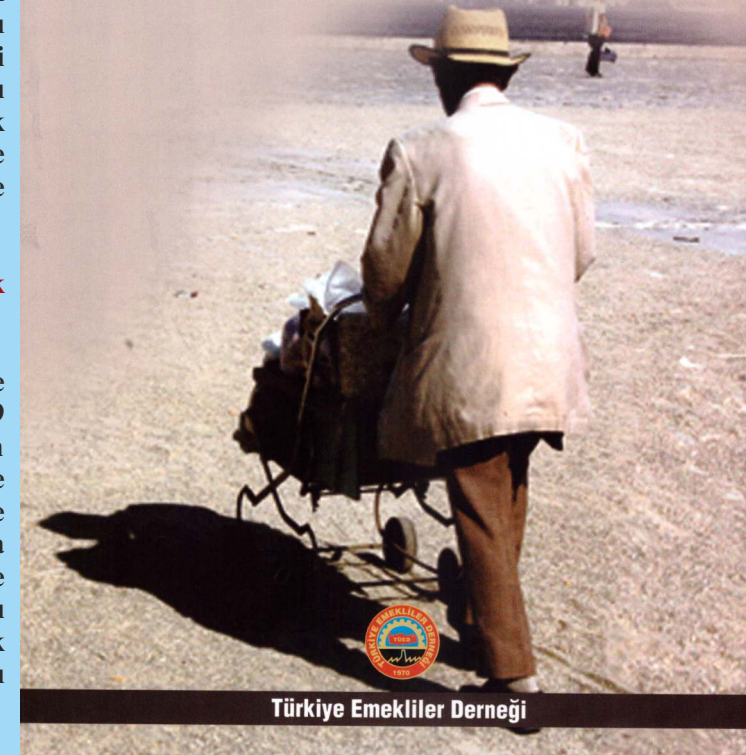
TÜED Haber Bülteni: Üyesi olduğunuz platformlar kurum ve kuruluşlar var mıdır? Varsa hangileridir?

Yazıcıoğlu: Biz dernek olarak Türkiye Emekliler Platformu'nun ve Yaşlılar Platformu'nun kurucusuyuz. Avrupa Yaşlılar Platformu (AGE-Europe)'nun gözlemci üyesiyiz. BM Yaşlı Hakları Komisyonu, BM Avrupa Ekonomik Sosyal Konseyi ve Asya

EMEKLİLİĞİN PSİKO-SOSYAL BOYUTU

Doç. Dr. Özlem ÇAKIR
Dokuz Eylül Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü
Yönetim ve Çalışma Psikolojisi Anabilim Dalı

Türkiye Emekliler Derneği

Pasifik Konseyi yaşlılık çalışmaları grubunda akredite edilmiş kuruluş olarak ülkemizi temsil ediyoruz. Bunun dışında birçok AB projeleriyle diğer ülkelerdeki yaşlılık ve emeklilik kuruluşlarıyla temas halindeyiz.

TÜED Haber Bülteni: Yaşlıların barınma, sağlık, gelir ve beslenme gibi temel ihtiyaçları dışında psikolojik desteğe ihtiyaçları olduğuna da düşünüyor musunuz?

Yazıcıoğlu: Yaşlılarımızın ve emeklilerimizin fiziki sağlıkları yanında ruh sağlıklarının da önemli olduğunun bilincinde olarak, Dokuz Eylül Üniversitesi ile gerçekleştirmiş olduğumuz bir çalışmamız var. Bu çalışmamızı da diğer akademik çalışmalarımız gibi yayın haline getirdik. Emekliliğin "Psiko-Sosyal Boyutu" adlı yayını konuyla ilgili birçok kuruluşa ve kişiye rehberlik etti. Diğer taraftan emeklilerimiz ve yaşlılarımız Covid-19 pandemi dönemi ile birlikte çok büyük sıkıntılar yaşadılar ve hala etkileri üzerlerinde devam ediyor. Bu yüzden birçoğunun psikolojik desteğe ihtiyacı var. Henüz pandemi dönemi ülkemizde başlamamışken, üyelerimize bir seminer düzenleyerek, Covid-19 hastalığı hakkında bilgilendirdik. Bu seminerle amacımız hem onları bilgilendirmek hem de fiziksel ve psikolojik olarak yanlarında olduğumuzu göstermekti. Dolayısıyla onların fiziki ve ruhi sağlıklarını çok önemsiyoruz.

TÜED Haber Bülteni: Yapılan bu çalışmaları yeterli buluyor musunuz? Türkiye'nin ve Derneğinizi bu çalışmalarla geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Yazıcıoğlu: Hiçbir çalışma yeterli değildir. Yaptığımız çalışmaların, projelerin mutlaka sürdürülebilirliğine ve yenilenebilirliğine dikkat ediyoruz. Dolayısıyla bizim genel olarak tüm çalışmalarımızdaki misyonumuz "Hayat Boyu Eğitim". Çünkü dünya artık çok hızlı değişiyor, dijital dünya çok hızlı geliyor. Bizim de bu süreçlere ayak uydurmamız çok önemli. Bir iftahiye gibi 24 saat uyanık olmamız gerek.

ŞUBELERİMİZİN ETKİNLİKLERİ

Şişli Şube Başkanlığımız İyi Parti İlçe Başkanlığı'nda

TÜED Şişli Şube Başkanımız Mustafa Kahya ve yönetim kurulu üyelerimiz İyi Parti Bağcılar İlçe Başkanı seçilen Ayhan Akiner'i makamında ziyaret etti. Şube Başkanımız Kahya, siyasilere toplumumuzun en mağdur kesimi olan emeklilerimiz ve yaşlılarımız adına çalışmalar yapılmasını, onların sorun ve taleplerine çare olunmasını bekliyoruz. Sizlere de çalışmalarınızda başarılar dileriz” dedi. İlçe Başkanı Akiner ise; “Ziyaretinize teşekkür ediyorum. Sizleri ve teşkilatınızı tanımaktan memnun oldum. Sorunlarımızı çok iyi biliyoruz ve çözüm noktasında ne mümkünse yapacağız. Hepinizin ellerinden öpüyoruz” dedi.

Bartın Şubemiz SGK İl Müdürü Çengel'i Makamında Ziyaret Etti

Bartın Şube Başkanımız Ali Kalaycı ve yönetim kurulu üyemiz SGK İl Müdürlüğü'ne yeni atanan Mustafa Şaban Çengel'e hayırlı olsun ziyaretinde bulunarak, çalışmalarında başarılar diledi. Ziyaret vesilesi ile emeklilerin sorunlarını ve taleplerini de anlatma fırsatı bulduklarını kaydeden Kalaycı; “SGK Emeklinin kalesidir. Onun korunması için sizlere güvenimiz tamdır” dedi. İl Müdürü Çengel; “Ziyaretinize teşekkür ederim. Sizleri ve teşkilatınızı tanımaktan mutlu oldum. Sizlere her zaman kapımız açık” dedi.

Eskişehir Şube Başkanımız Arif Duru;

“Emeklilere de asgari ücret oranında bir artış bekliyoruz...”

TÜED Eskişehir Şube Başkanımız Arif Duru, emeklilerin aybaşını getiremediklerini söyleyerek, iktidara ve muhalefete çağrıda bulundu. Duru, “Temsil ettiğimiz emekli, dul ve yetimlerimizin almış oldukları aylıkların enflasyon oranı yüksek olması nedeni ile aybaşını getiremez, çarşı pazarların yüzünü göremez hale gelmişlerdir. Bizi yöneten iktidar ve muhalefetin bu durumdan haberleri var mı acaba? İktidara ve muhalefete çağrıda bulunuyoruz. Kısır çekişmeleri bırakıp 14 milyon emeklinin, esnafın, çiftçinin, çalışanların enflasyon da ezdirmeden nasıl refah yaşatırız ve bu kesimleri rahatlatacak yasaları nasıl çıkarırız diye düşünmeleri gerekir” dedi.

İskenderun Şube Başkanımız Hüseyin Göde; “Asgari Ücretin Altında Emekli Aylığı Savunulamaz”

Türkiye Emekliler Derneği İskenderun Şube Başkanı Hüseyin Göde, emekli aylıklarının asgari ücretin altında kaldığına vurgu yaparak, “asgari ücret altında kalan bir emekli aylığı ödemesini kabul etmiyoruz” dedi. Emeklilerin çözüm bekleyen sorunlarının başında intibakın geldiğini hatırlatan Göde; “İntibak düzenlemesi ile ilgili olarak hükümetin bir çalışmasının bulunmaması emekliler arasında tedirginlik yaratmıştır. Hükümet memur ve memur emeklilerinin ek göstergesinde iyileştirme yaparken SSK ve Bağ-Kur emeklilerinin intibak talebine önem vermemiştir. Bu durum öz evlat üvey evlat tartışmalarını da beraberinde getirmiştir. SSK ve Bağ-Kur emeklilerinin aylıklarına seyyanen bir iyileştirme yapılması artık kaçınılmazdır” dedi.

ŞUBELERİMİZİN ETKİNLİKLERİ

İNGİLTERE'DE YAŞAYAN TÜRK KADINLARINDAN BÜYÜK JEST... BTKD'DEN, MUŞ ŞUBEMİZ KANALIYLA, ENGELLİ EMEKLİLERİMİZE DESTEK...

Yirmi yıl önce Londra'da, İngiltere'ye çeşitli amaçlarla gitmiş Türk Kadınları arasında sosyal ilişkileri geliştirmek amacıyla kurulan Britanya Türk Kadınları Derneği (BTKD) çalışmalarıyla Birleşik Krallık ve ana vatan Türkiye arasında köprü olacak çeşitli projelere imza attı.

BTKD Başkanı Servet Hassan başlattıkları üç adet tekerlekli sandalyenin ihtiyaç sahiplerine ulaştırılması konusunda aracı olduğu için TÜED Muş Şube Başkanımız Murat Arık'a teşekkür ederek, çalışmalarında başarılar diledi.

Başkan Hassan, konu hakkında yaptığı açıklamada; "BTKD olarak kadınlarımızın, çocuklarımızın ve yaşlılarımızın sorunlarına özellikle duyarlıyız. Gönüllü olarak yürüttüğümüz faaliyetlerimizden elde ettiğimiz gelirin büyük kısmını İngiltere'de yaşayan Türk çocuklarımızın eğitimini desteklemek amacıyla kullanmanın yanısıra anavatanımızla aramızdaki bağları pekiştirecek projelere de bağış yapmaktayız. Emeklilerimizin içinde bulunduğu zorlukların farkında olarak, sembolik bir bağışla gözden ırak olsak da gönüllerimizin bir olduğu mesajını vermek istedik. Bütün emeklilerimize saygılarımızla Muşlu dostlarımıza selamlarımızı gönderiyoruz" dedi.

Emekli Voleybol Takımımız finalde yarıştı

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO)'nda her yıl geleneksel hale getirilen Mehmet Ali Çınar Üniteler Arası Voleybol Turnuvası'nda Emeklilerimiz ve Mühendislik Bakım Onarım Takımları, finale yükseldi. TPAO'da her yıl geleneksel hale getirilen Mehmet Ali Çınar Üniteler Arası Voleybol Turnuvası, TPAO'da bulunan voleybol salonunda oynandı. 15 günü bulan karşılaşmalarda rakiplerini geride bırakmayı başaran TPAO Emeklileri ve Mühendislik Bakım Onarım takımları finale kaldı. Final maçı TPAO yerleşkesinde bulunan spor salonunda gerçekleşti. Mühendislik Takımı 3-2 skor ile galip geldi. TÜED Batman Şube Başkanımız Hüseyin Ekmen,

TPAO'da dayanışmayı güçlendiren ve birimler arasında birlikteliği yükselten müsabakaların geleneksel hale getirilmesini sağlayan TPAO Batman Bölge Müdürü Mustafa Demir'e teşekkür etti. Final müsabakasından önce Makine ve Emekliler Birimleri, kardeşlik sofrasında yemek yedi. Güzel bir ortamda düzenlenen yemek programına TPAO Batman Bölge Müdürü Mustafa Demir, TÜED Denetim Kurulu Başkanımız ve Batman Şube Başkanımız Hüseyin Ekmen ve iki takımın sporcuları katıldı. Şube Başkanımız Ekmen; "Her sene geleneksel hale getirdiğimiz maçlarımız emeklilerimiz arasında dayanışmayı ve güzel bir ortamı sağlıyor. Maçlara katılan tüm sporcularımızı tebrik ediyorum" dedi.

Gebze Şubemizden Kapadokya ve Ormanya Gezisi

TÜED Gebze Şube Başkanlığımız üyelerini Kapadokya ve Kocaeli Ormaniye bölgesine geziye götürdü. Gezi hakkında bir açıklama yapan Gebze Şube Başkanımız Ali Tunç; "Ekonomik koşullar nedeniyle büyük mağduriyet yaşayan üyelerimizi, moral olması açısından ülkemizin tarihi ve turistik yerlerini gezdirmeye gayret ediyoruz. Onlardan gelen talepler üzerine de bu kez Kapadokya bölgesine ve Kocaeli'mizin Ormanya bölgesine götürdük. Çok güzel bir gezi oldu. Katılan üyelerimize teşekkür ediyoruz. Kendilerinden gelen talepler doğrultusunda gezilerimize devam edeceğiz" dedi.

TÜED İNDİRİM ANLAŞMALARI ÜYELERİMİZİN YÜZÜNÜ GÜLDÜRÜYOR

Bursa Şubemizden Eğitime Destek Anlaşması

TÜED Bursa Şube Başkanlığımız üyeleri olan İmza Kariyer Okulları Kurucusu Özlem Boz ile üyelerimize ve birinci derece yakınlarına özel indirim anlaşması imzaladı. Kurum Müdürü Elif Madak ve Bursa Şube Yönetim Kurulu üyelerimizin de hazır bulunduğu anlaşmaya göre; İngilizce başta olmak üzere Fransızca, Arapça, çocuk gruplarına İngilizce, yabancılara Türkçe eğitimi, Bilgisayar İşletmenliği, Bilgisayarlı Muhasebe, Bilgisayarlı Hasta Kabul Sekreterliği, İnsan Kaynakları Yönetimi, Dijital Baskı, Desinatörlük Eğitimi, Diksiyon ve Beden Dili Eğitimi, Zaman Yönetimi, Liderlik ve Yöneticilik ve Ekip Çalışması Eğitimi, İnsan Kaynakları Yönetimi, Uygulamalı Muhasebe, Personel Eğitimi, Dijital Pazarlama ve Sosyal Medya Eğitimi, Marka Yönetimi ve Pazarlama Stratejileri eğitimlerinden % 20 oranında indirimden faydalanacaklar.

Rize Şubemiz DUY-MER İşitme Cihazları ile Anlaştı

TÜED Rize Şubemiz Duy-Mer İşitme Cihazları ile üyelerimize ve 1. derece yakınlarına özel indirim anlaşması imzaladı. Yapılan anlaşmaya göre üyelerimiz, alacakları cihazlarda % 25 indirim hakkına sahip oldular.

Rize Şube Başkanımız Recep Ali Derman; “Duy-Mer İşitme Cihazlarına teşekkür ederiz. Güzel bir anlaşmaya imza attık. Diğer anlaşmalarımızdan bilgi sahibi olmak isteyen üyelerimizi de şubemize bekliyoruz. Tüm üyelerimize hayırlı olsun” dedi.

Menemen Şubemiz Üyelerimize Özel İndirim Anlaşmalarına İmza Attı

TÜED Menemen Şube Başkanlığımız Vatan Dental Center diş kliniği ile üyelerimize özel indirim anlaşması imzaladı. Yapılan anlaşmaya göre; üyelerimiz ücretsiz muayeneye ve diğer işlemlerde ise % 25 indirim hakkına sahip oldular. Öte yandan Şubemiz, Bora Optik ve Dilay Optik ile üyelerimize özel yaptığı anlaşmaya göre, gözlük ve çerçevelerde % 40 indirim anlaşmasına imza attı. Bir diğer anlaşmayı ise, Tolga Özel Eğitim Kurumları ile yapan Şube Başkanlığımız, üyelerimizin çocuklarına ve torunlarına özel % 30 indirim anlaşması imzaladı. Yıldızlar Yemek ile yapılan anlaşmaya göre ise üyelerimiz ve 1.derece yakınları % 15 indirim hakkına sahip oldular. Şube Başkanımız Arif Aras; “Anlaşmalarımızı yaparken üyelerimizin en çok ihtiyaç duyduğu kalemlere dikkat ediyoruz. Onların istekleri ve ihtiyaçlarını göz önüne alıyoruz. Yaptığımız indirim anlaşmaları herkese hayırlı olsun” dedi.

Çaycuma Şubemizden Sağlık Anlaşması

TÜED Çaycuma Şube Başkanlığımız Bartın Ak Tıp Hastanesi ile üyelerimize ve 1. derece yakınlarına özel indirim anlaşması imzaladı. Yapılan anlaşmaya göre üyelerimiz ve yakınları % 10 indirim hakkına sahip oldular.

Çaycuma Şube Başkanımız Nizamettin Eyidoğan; “Yaptığımız anlaşmalara bir yenisini daha ekledik. Emeklilerimizin en çok ihtiyaç duyduğu kalemlerden bir tanesi sağlık anlaşmaları. Bizler de, onlardan gelen talepler doğrultusunda anlaşmalarımızı düzenliyoruz. Hepimize sağlıklı günler dileriz. Hayırlı olsun” dedi.

1970 - 2022

TÜED TARİHİNDEN SAYFALAR -23

5. OLAĞAN GENEL KURUL'DAN AKILDA KALACAK NOTLAR (3)

TÜRKİYE İŞÇİ EMEKLİLERİ CEMİYETİ GENEL BAŞKANI SADİ HEPER'İN 3 HAZİRAN 1981 TARİHLİ 5. BÜYÜK KONGREYİ AÇIŞ KONUŞMASI:

Saygıdeğer Misafirlerimiz, Kadirşinas Türk Basınının mümtaz temsilcileri, Asil Türk İşçi Emeklisinin güzide mümesilleri, Türkiye İşçi Emeklileri Cemiyetinin 5. Büyük Kongresini yüksek huzurlarınızda açıyorum. Her zaman olduğu gibi bu toplantımıza da göstermiş olduğunuz yakın alaka dolayısıyla şahsım ve Cemiyet teşkilatımız adına teşekkürlerimizi sunuyorum, hepinize hoş geldiniz diyorum.

Saygıdeğer Misafirlerimiz; 10 yılı aşkın bir zamandan beri süregelen cemiyet çalışmalarında hiçbir siyasi amaca, ideolojik hareketlere yönelmeyerek, doğru bildiği yoldan şaşmayan, temsil ettiği toplumun vakar ve olgunluğuna yaraşır bir tutumla, işçi emeklisinin hak ve menfaatlerinin korunması ve kollanması yolunda sürdürülen çalışmalarda iyi münasebet, seviyeli mücadele ve görev şuurunu değişmeyen prensip olarak kabul eden cemiyetimizin daima ilgi, takdir ve teveccühlerinize mazhar olması, yegane iftihar kaynağımız ve topluma hizmet yolunda sarsılmayan manevi desteğimizdir.

Muhterem Delegelerimiz; Elimizde olmayan sebeplerle geciktirilen ve 2,5 yıla yaklaşan bu çalışma dönemimizde, sizlere yasal imkanlar sağlayamamış ve özellikle 2167 sayılı kanundan doğan mağduriyet ve ayrıcalıkları giderememiş isek, bunun suçlusunu cemiyetimiz içerisinde aramayız ve geleceğin ümitsizliğine de kapılmayız.

Faaliyet raporumuzda da etraflıca izah edildiği gibi, geçen faaliyet dönemimiz süresince cemiyetimizi haklı meselelerinize çözüm getirebilmesi için nasıl azami gayret içerisinde çalışmış ve efendice mücadelesini sürdürmüş ise, içinde bulunduğumuz şu olağanüstü dönemde de aynı ruh, aynı inanç ve aynı azimle meselelerinize sahip çıkmış, 01.03.1981 tarihinde yürürlüğe konulan, fakat işçi emeklisi için tatminkar olmadığı kanaatine varılan 2422 sayılı kanunun henüz tasarı halinde olduğu günlerde de cesaret ve basiretini kullanarak bugünkü devlet büyüklerimize sayfalar dolusu telgraflar göndermek, basına gerekli açıklamalar yapmak ve davet edildiğimiz Milli Güvenlik Konseyi Sosyal İşler Komisyonunda samimi görüş ve haklı isteklerimizi ortaya koymak suretiyle, işçi emeklilerinin müşterek sorunları Cemiyetimiz tarafından gereği gibi savunulmuştur. Fakat, sonuç yine değişmemiş, 2422 sayılı kanun, sırf mensubu olduğumuz Sosyal Sigortalar Kurumunun mali imkansızlıkları gerekçesiyle malul olarak ortaya çıkmış ve işçi emeklisini boynu bükük bırakmıştır.

Sayın Devlet Büyüklerimiz ve özellikle muhterem şahsına karşı büyük saygı hisleriyle meşbu olduğum Sosyal Güvenlik Bakanımız sayın Sadık Şide'nin üstün insanlık meziyetlerine ve geniş toleranslarına sığınarak, 2422 sayılı kanun hakkındaki şu naçiz görüşümü tekrar ortaya koymak ve lütfedecekleri cevaplarla da tatmin olarak ilgililere teşekkürlerimizi sunmak istiyorum.

1-2422 sayılı kanunla, işçi emeklilerinin aylıkları mevcut gösterg tablosuna intibak ettirilmek suretiyle meydana gelecek gelir artışından, çalışırken yüksek seviyede prim ödeyen çok mahdut sayıdaki bir kısım emeklimiz belki tatmin olacak, fakat büyük çoğunluğu teşkil eden ve esasen maaşı az olduğu için geçim sıkıntılarının ağır yükü altında ezilen büyük bir toplu, maalesef bu intibaktan istifade edemeyecektir.

2-2422 sayılı kanun, 1978 yılından beri toplumumuz arasında maddi ve manevi huzursuzluklara neden olan mağduriyet ve ayrıcalıkları gidermemiş, kanayan yaramızı sarmamıştır.

3-2422 sayılı kanunun en belirgin kusuru, memur ve işçi emeklileri arasında esasen yıllardan beri devam eden ve sosyal adalet ölçüleri içerisinde kısmen kapatılması beklenen mesafeyi daha da açmış, işçi emeklisine ikinci sınıf emekli damgasını vurmuştur. Bu cümleden olarak:

a) Memur emekli gösterg tablosunun en yüksek seviyesi 985 rakamına ulaşırken, işçi emeklisindeki en yüksek nokta 810 olmuştur.

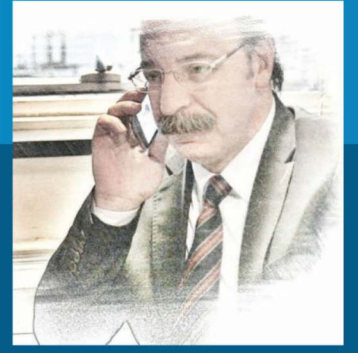
b) Devletimizin bir atfeti olan sosyal yardım, işçi emeklisini diğer emeklilere nazaran ayda 1000 lira geride bırakmıştır. (Üç aylık maaş döneminde 3000 Lira, işçi emeklisinin bütçesinde büyük önem taşımaktadır.

c) 2422 sayılı kanun, işçi emeklisini, çalışma hayatı boyunca prim ödeyerek vücut ve hayat verdiği SSK'ya yeniden prim ödemekle yükümlü kılmıştır. Halbuki; vatandaşın sağlık hizmetlerini yürütmek bir devlet olmakla beraber, diğer taraftan da ödediği primlerle SSK'nın taahhüt ve teminatı altında buluna emeklimizin yeniden hastalık sigortasına prim ödemekle yükümlü kılınması, toplumumuz tarafından büyük ölçüde yadırganmıştır.

Bu hazin tablo karşısında, hiç zannetmiyorum ki, sayın Bakanımızda huzur içerisinde olsunlar. En az bizler kadar sayın Şide'nin müteessir olduğuna inanıyorum. Sosyal hukuk devletimizde, sosyal adalete uygun olmadığı kanaatinde bulunduğumuz bu ayrıcalığın başlıca nedeni, SSK'nın içinde bulunduğu mali imkansızlıklar ise, bunun suçlusunu ve sorumlusunu işçi emeklisi değildir, yasal veya idari hatalar mevcutsa bu neticeden dolayı işçi emeklisi

Mehmet Emin TANGÖREN
TÜED Basın Danışmanı

tuedbasin@gmail.com

emeklinin gündemi

cezalandırılmayarak kurumu bugünkü hale getiren yasal hataların düzeltilmesi, mal ve para varlığının kurum tarafından değerlendirilmesine imkan verilmesi ve vatandaşın sosyal güvencesi için devlet katkısının behemal sağlanmasının zaruretine inanmaktayım.

Bütün bu tedbirler alındıktan sonra ve statü farkına bakılmaksızın, kederde ve sevinçte müşterek yaşam sürdürmesi gereken memleketimizin tüm emeklileri arasında hak ve menfaat tevzii kadar, vecibelerde de mevzuat eşitliğinin getirilmesinden sonra, çeşitli sebeplerle meydana gelecek yeni mali müzayakalar halinde kurumun ve hatta ülkemizin kalınması için gereken her türlü fedakarlığın en önünde, daima işçi emeklisi olacaktır.

2422 sayılı kanunla, işçi emeklisinin maruz kaldığı ayrıcalık ve mağduriyetleri en samimi duygularıyla bir defa daha ortaya koyduktan sonra sayın Devlet Başkanımızın "Çıkması gereken kanunları kısa zamanda çıkartırız ve hatalı olduğuna inandığımızı da süratle düzeltiriz" şeklindeki beyanlarından ve sayın bakanımızın da 2422 sayılı kanunda hatalı görülen kısımların Haziran ayı içerisinde mutlaka düzeltileceği hakkındaki samimi vaatlerinden cesaret alarak, en azından sosyal yardım eşitsizliği ile gösterg tabloları arasındaki büyük farkın giderileceğine ve emeklimizin tekrar prim ödeme yükümlülüğünden kurtarılacağına olan ümit ve inancın gönüllerimizde beslenmekte olduğunu ifade etmek isterim. Bütün bu düşünce, tenkit ve temennilerimiz rağmen, haklı isteklerimiz kısa zamanda müsbet sonuçlara bağlanmasa dahi, haklılığımızın sayın Devlet Büyüklerimizce de kabul edildiğine inanıyor ancak memleketimizin içinde bulunduğu olağanüstü ortamın tabii icabı olarak, bizden beklenen fedakarlıklara canı-gönülden katlanmayı bir vatan görevi sayıyor ve memleketimizi karanlık günlerden kurtaran ve dolayısıyla bizleri can güvenliği içerisinde huzurlu bir ortama kavuşturan bugünkü devlet yöneticilerimize milli birlik ve beraberlik ruhu içerisinde destek olmanın sonsuz gereğinin inancımı taşıyan bir kardeşiniz olarak, bu asil kongremizde muhterem delegemizin toplu menfaatleriyle ilgili konuşma ve eleştirilerinde her şeyden evvel, emeklimizin vakarına uygun ve memleket severlik duyguları içerisinde, kırıcı olmadan, yapıcı davranışta bulunmaları temennisiyle hepinize saygılarımı sunuyorum.

ERKEN EMEKLİLİKTE GEÇ EMEKLİLİĞE

Yaşlanan nüfus, emeklilik dünyasındaki tüm dengeleri bozmuştur. Erken emekliliğin desteklendiği dönemlerden, geç emekliliği öngören politikalara geçiş uzun yıllar önce gerçekleşse de emeklilik sisteminde dengesizlik günümüzde halen devam etmektedir. Özellikle son dönemde azalan genç nüfus ve insan ömrünün uzamasıyla artan yaşlı nüfus, emeklilik politikalarının tekrardan şekillenmesi gerektiğini göstermektedir.

1990'lı yılların sonlarından bu yana geçen dönemde, çalışma hayatının uzatılmasını destekleyen politikalarda hızlı bir büyüme görülmüştür. Stratejiler, insanların tercihen altmışlı yaşlarının başında işgücünden ayrılmalarına yardımcı olmaya odaklanmasa, önceki yirmi yıl ile tezat oluşturmaktadır. Bunun bağlamı, OECD ülkelerindeki başlıca sanayi sektörlerini (özellikle çelik, madencilik ve gemi yapımı) etkileyen düşüş ve hem kitlesel işsizlik yaratan hem de erken emekliliğe yol açan küresel ekonomik krizdir. Genç işçilerden oluşan geniş bir grup göz önüne alındığında, yaşlı işçiler istihdamdan çıkarılması gereken kilit bir grup olarak hedeflenmişti.

Durgunluktan en çok etkilenen ülkelerde işten çıkışlar hızlı olmuştur. İngiltere'de 1971 yılında 60-64 yaş arası erkeklerin yüzde 83'ü istihdam edilirken, 65 yaş ve üzeri erkeklerin yüzde 19'u istihdam edilmekteydi. 1981 yılında bu rakamlar 69 ve yüzde 10'a, 1991 yılında ise 54 ve yüzde 10'a düşmüştür.

1970'lerin sonundan 1990'ların başına kadar yapılan araştırmalar erken işten ayrılmaya odaklanırken, daha sonra dikkatler insanların altmışlı ve yetmişli yaşlarına kadar çalışma potansiyelini analiz etmeye yönelmiştir. Esasen bu görüş, demografik değişimin (yaşlanan nüfusun) refah devletleri üzerinde önemli bir baskıya neden olduğu ve 'birinci dalga' baby-boomer'ların (yani 1940'ların sonu ve 1950'lerin başında doğanlar) emekliliğe ayrılmasıyla daha da güçlendiği yönündedir. Sonuç olarak, ekonomilerin önemli ölçüde işgücü sıkıntısı yaşayacağı, bunun da düşük ekonomik büyüme oranlarına ve azalan verimliliğe neden olacağı ileri sürülmektedir.

Emeklilik yaşının yükseltilmesi, OECD tarafından oluşturulan politika belgesinde belirtildiği üzere (Daha Uzun Yaşa, Daha Uzun Çalış), kaçınılmazdır. Çalışma hayatının uzatılması perspektifi, Avrupa Birliği (AB), OECD ve yaşlıları temsil eden sivil toplum örgütleri gibi kuruluşların çalışmalarına yansıyan ve akademik araştırmalara da uzanan kamu politikasının ana akımına girmiştir.

1990'lar ve 2000'lerin başı, çalışma ve emeklilikle ilgili tartışmalara önemli bir değişim getirdi. Bir tarafta, bireylerin mümkün olduğunca uzun süre bir şekilde çalışmaya devam etmeleri yönünde artan baskı; diğer tarafta ise, refah devleti ile ilişkili kurumsal desteklerin azalması ve bireylerin emekliliklerini yönetme ve planlama sorumluluğuna vurgu yapılması tartışılmaktadır.

1990'ların ortalarında ekonomik durgunluktan çıkılmasının ardından, elli ve altmışlı yaşlardaki erkekler ve kadınlar için ekonomik faaliyetlerdeki artışla birlikte işten erken ayrılma

modeli tersine dönmüştür. Hükümetler, yaşlanan nüfusun ekonomik sonuçları ve buna bağlı emeklilik ve bakım hizmetleri maliyetleri konusunda endişe duymaya başladı. Emekliliğin geciktirilmesi; insanların işte kalmalarına yardımcı olunması, yaş ayrımcılığıyla mücadele edilmesi ve serbest mesleğin teşvik edilmesine geçişle birlikte merkezi bir politika teması haline gelmiştir.

Emeklilik yaşının yükseltilmesi- hükümetler tarafından kaçınılmaz olarak görülse de Avrupa genelinde önemli bir muhalefete neden olmuştur. Avrupa ülkeleri, hükümetlerin bu konudaki manevra alanının sınırlı olduğunu, emeklilik yaşının ilk yükseltilmesine verilen onayın daha sonraki artışlara gösterilen tepkilerle dengelendiğini göstermiştir. Çeşitli Avrupa ülkelerinde emeklilik tercihleri üzerine yapılan çalışmalar da emeklilik yaşının 67 ve ötesine yükseltilmesine rağmen, çalışanların çoğunun hala 65 yaşından önce emekli olmak istediklerini doğrulamıştır.

Geçtiğimiz on yıl boyunca, 'aktif yaşlanma' politikasında çerçevelenen çalışma hayatının uzatılması söylemi, çalışma ve emeklilikle ilgili araştırma ve politikalar üzerinde önemli bir etkiye sahip olmuştur. Şu an için emekliliğin, birçoğu "normal" bir emeklilik (daha geç değil daha erken müzakere edilecek bir emeklilik) beklentisi geliştirmiş olan (yaşam süreci boyunca şekillenen) "birinci dalga" baby-boomer'ların tutumları ve talepleri tarafından sürdürülmesi muhtemeldir; ancak daha uzun vadede durum daha az nettir. Daha kötümser bir bakış açısı, emekliliğin yaşam seyri içindeki konumunun önemli ölçüde zayıfladığını öne sürebilir. Halihazırda tartışma, 'zamansal ve kavramsal çeşitlilikle karakterize edilen' bir kurumun parçalanması ve 'kendin yap' (bireysel) emeklilik fikri etrafında dönmektedir.

Bu tür gelişmeler, OECD ülkeleri genelinde emeklilik yaşlarındaki artışla birlikte ele alındığında, sosyal gruplar arasında emekliliğin faydalarının önemli ölçüde yeniden dengelenmesini temsil etmektedir. Emeklilik yaşının yükseltilmesi, yoksul kesimden orta gelirli ve varlıklı kesimlere doğru bir 'çapraz sübvansiyon' yapılmasını gerektirmektedir. Gelecekte birçok yaşlı çalışan, elli yaşlarının sonları ile yetmişli yaşlarının başlarında bir yandan azalan gelirleri, diğer yandan daralan iş fırsatları ile karşı karşıya kalarak 'güvensizlik bölgesinde' sıkışıp kalacaktır.

İlk olarak, "daha dolu bir çalışma hayatı" hedefine ulaşılması, istihdam ve işgücü piyasasındaki değişikliklere dikkat edilmesini gerektirecektir. İkinci olarak ve yukarıdaki argümanı takiben, emeklilik yaşının yükseltilmesinin sağlık, mali durum ve sosyal ilişkiler açısından zıt deneyimlerle bağlantılı eşitsizlikler yaratma durumuna daha fazla dikkat edilmesi gerekmektedir.

Son olarak, ister 'daha dolu' ister 'uzatılmış' bir çalışma hayatı olarak görülsün, işten emekliliğe geçişle ilgili teorileri yeniden düşünmek için kayda değer fırsatlar mevcuttur. Bu fırsatların oluşturulması için ülkelerin alacağı politikalar büyük önem taşımaktadır. Bu politikaların en önemli ortak özelliği çalışanların gönüllü olarak çalışma hayatlarını uzatarak emekliliklerini geciktirmenin yollarını bulmak olmalıdır.

Namık TAN
TÜED
Araştırma Müdürü

SOSYAL GÜVENLİK HUKUKU KÖŞESİ

AYIN YORUMU

ÜÇ AYRI KANUNLA EMEKLİ AYLIĞI HESAPLANMASINA ARTIK SON VERİLMELİ...

Sosyal güvenlik mevzuatında yapılan değişiklikler, emekli aylığı hesaplamalarında eşitsizliklere neden olmuştur. 2000 öncesi, Ocak 2000-Eylül 2008 ve Ekim 2008 dönemlerinde çalışması olan sigortalılara, çalıştıkları yıllarda yürürlükte olan kanun hükümlerine göre karma sistem üzerinden emekli aylığının hesaplanması, hak kayıplarını da beraberinde getirmiştir. 2000 öncesi dönemde uygulanan gösterge sistemi kaldırılmış, bütün çalışılan yılların ortalama prim kazancı üzerinden emekli aylıklarının hesaplanması, eşitsizlikleri artıran bir uygulamaya dönüşmüştür.

4447 ve 5510 sayılı Kanunlara göre farklı güncellenme katsayısı ve aylık bağlama oranları ile emekli aylıklarının hesaplanması, bir sistem sorununa dönüşmüştür. Türkiye Emekliler Derneği, çalışılan bütün dönemler için eşitliği esas alan tek bir güncellenme katsayısı ve aylık bağlama oranının

getirilmesini savunmaktadır. Mevcut eşitsizliklerin giderilmesi için intibak yapılmalı ve emeklilerimizin hakları teslim edilmelidir.

İntibak, bir zam değil, kazançları ve prim ödeme gün sayıları eşit olan emeklilerin aylıklarının eşitlenmesidir. 2000 öncesi emeklilere yapılan 6283 sayılı İntibak Kanunu, 2000 sonrası emeklilere uygulanmalıdır.

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda emekli zamlarına ilişkin yapılan görüşmelerde, 2 milyon 721 bin emeklinin aylığının en az aylık ödemesi olan 5.500 TL'nin altında kalması, aylık hesaplama sistemimizin yetersizliğinden kaynaklanmaktadır. Bu nedenle, karma emekli aylığı hesaplama sistemine son verilmeli ve intibak ile birlikte eşitliği esas alan bir aylık hesaplama sistemi getirilmelidir.

Siz Sorun... Biz Cevaplayalım

SORU: Memur emeklisiyim. Toplu sözleşme gereği, emekli zammının yüzde 16,5 olarak hesaplanmasına rağmen, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın açıklamasıyla zam oranı yüzde 30 zam uygulanacak. Peki, 2023 Temmuz ayında yapılacak zam nasıl hesaplanacak ve enflasyon farkı ödenecek mi?

CEVAP: Toplu sözleşme hükmüne göre, memur ve memur emeklileri 2023 Ocak ayında yüzde 7,84 enflasyon farkı, yüzde 8 de toplu sözleşme zammı alacak. Böylece memur ve memur emeklileri toplamda yüzde 16,48 zam almaya hak kazandı. SSK ve BAĞ-KUR emeklileri ise TÜFE artışına göre yüzde 15,40 zam olarak hesaplandı. Cumhurbaşkanı kararı ile 2023 yılı birinci altı ay zammı yüzde 30 olarak belirlenmiştir. Memurların toplu sözleşmesine göre, Temmuz ayında altı aylık TÜFE artışı yüzde 8'i geçerse enflasyon farkı ile birlikte toplu sözleşme zammı ilave edilerek uygulanacak.

SORU: Eşimden yüzde 75 karşılığı olarak 3250 TL aylık almaktayım. En az aylık ödemesinden ne şekilde yararlanacağım?

CEVAP: Dosya bazında emeklinin kendi aylığı en az ödemesi 5.500 TL'ye yükseltildi. Bu durumda, yüzde 75 hisse karşılığı olarak tarafınıza 4.225 TL aylık ödenecektir.

SORU: Derneğin üyesiyim ve benim hakkım korunmamaktadır. Zam öncesi emekli aylığım 4.260 TL, yüzde 30 zamlarla birlikte aylığım 5.538 TL'ye yükseldi. Tarafıma yapılan seyyanen artış ise, 1.287 TL. Benden daha az kazancı ve prim ödeme günü olan tanıdığım bir emeklinin aylığı 2950 TL iken, bu emekliye 5.500 TL ödeme yapılacaktır. Yapılan seyyanen artış ise, 2.550 TL. Bu adalet mi? Benim iki katım seyyanen zam almasına yorumunuzu öğrenmek istiyorum?

CEVAP: Sizin durumunuz ve örnek gösterdiğiniz emekli arkadaşımız, sosyal güvenlik sisteminin kendi içinde adil olmadığını ispatıdır. Sosyal güvenlik mevzuatında yapılan değişiklikler ve farklı aylık hesaplamaları, emekli aylıkları arasındaki eşitsizlikleri büyüten bir sisteme dönüşmüştür. Türkiye Emekliler Derneği, 2000 öncesi dönemde alt sınır aylık bağlama oranı yüzde 70'in yüzde 35'e düşürülmesine itiraz etmiştir. Yapılan değişiklikler, aylıkların düşmesinde ve farklılıkların artmasında temel etken olmuştur. 2002 yılında asgari ücretin yüzde 30 fazlası ödenen asgari emekli aylığının 2023 yılında, asgari ücretin yarısına yakın bir seviyede olması, özellikle de 2008 sonrasında prim ödeyerek emekli olanların aylıklarını küçülten bir sonuç ile karşılaşmıştır. Türkiye Emekliler Derneği, intibak yapılarak, hak kaybına uğramış emeklilerin aylıklarının düzeltilmesini savunmaktadır. Genel olarak ise, tek bir sistem üzerinden emekli aylıklarının hesaplanmasını savunmaktayız ve Hükümete bu yönde değişiklikler yapması için çağrıda bulunmaktayız. En az aylık ödemesi, emekli aylıklarında oluşan kayıpların bir şekilde karşılanması olarak değerlendirilmektedir. En az aylık ödemesi yerine gerçekçi bir asgari emekli aylığı hesaplanmalı ve seyyanen zamlar ile birlikte refahtan pay verilmelidir.

SORU: 10 Eylül 1999 tarihinde işe girişim var. Bu durumda EYT'den iki gün ile yararlanamıyorum? Bu durum, eşitliğe aykırı değil mi?

CEVAP: Sigorta mevzuatında yapılan her bir değişiklik, sigortalıların emekli aylığına hak kazanma koşullarını farklılaştırmaktadır. Hükümetler, bu durumu iyi analiz etmeden değişikliklere gittiğinden, sizin gibi milyonların geç emekli olmasına da bir çözüm getirilmelidir.

2022 AVRUPA SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA RAPORU

Avrupa sürdürülebilir kalkınma raporu 2022, AB'nin üye devletleri ve ortak ülkelerin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine (SDG) yönelik ilerlemesine ilişkindir. Eylül 2015 de uluslararası toplum 2030 gündemini ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerini kabul etti. Bunu yaparken 193 BM üye ülkesinin tümü, sosyo ekonomik refahı ve çevresel sürdürülebilirliği teşvik etmek için 17 hedefi benimsedi. Geçen süre içinde dünya bu hedeflerin çağuna ulaşma yolundan önemli ölçüde saptı ve çok sayıda kriz sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin ilerlemesinin tersine dönmesine yol açtı. Eylül 2023 te devlet başkanları ikinci SDG zirvesi için BM genel kurulunun himayesinde tekrar bir araya gelecek. Eylül 2024'de geleceğin zirvesi gelecek paktını tartışacak.

Diplomasi, barış ve küresel işbirliği, sürdürülebilir kalkınma konusunda herhangi bir ilerleme kaydetmenin temel ön koşuludur. SDG endeksi, sosyal ve ekonomik refah ile çevresel sürdürülebilirliği kapsayan 110 göstereyi dahil ederek, GSYİH'nin ötesine geçen bir insan refah ölçümü sağlar. Eşitsizlikleri ele almak ve sürdürülebilir kalkınma için eğitim ve becerileri artırmak için özel dikkat gerekiyor. Devletler uluslar arası yayılma endeksinde düşük performans gösteriyor. Olumsuz yayılmaları engellemek için eylemler hızlandırılmalıdır. Sürdürülemez tüketim büyük olumsuz yayılma etkileri yaratıyor. Uluslar arası şirketler küresel değer zincirlerinde insan haklarına ve çevre sorunlarına saygı göstermekle yükümlüdürler. Sivil toplumla SDG'nin uygulanması konusunda yapıcı bir diyalog olmalıdır. Güçlü çok paydaşlı ortaklıklar ve bilime dayalı yollarla desteklenen sürdürülebilir kalkınma için hedefe dayalı ve zamana bağlı vizyon, politika oluşturma sürecinin merkezinde yer almalıdır.

Raporda ülkelerin performansı, genel puanlarına göre sıralanır. Genel puan, 17 SDG'nin tümüne ulaşmaya yönelik toplam ilerlemeyi ölçer. Puan, SDG başarısının bir yüzdesi olarak yorumlanabilir. 100 puan, tüm SDG'lere ulaşıldığını gösterir. Birinci sırada 81.68 puanla Finlandiya yer alırken Türkiye 56.73 puanla 34.sıradadır. Sürdürülebilir kalkınma hedeflerine göre performansımıza baktığımızda, yoksulluk yok, suyun altında yaşam, barış, adalet ve güçlü kurumlarda, insana yakışır

iş ve ekonomik büyümede, sorumlu tüketim ve üretimde stabiliz, sıfır açlık, uygun fiyatlı ve temiz enerjide, azaltılmış eşitsizliklerde, karada yaşamda gerileme var, iyi sağlık ve esenlikte, kaliteli eğitimde, cinsiyet eşitsizliğinde, temiz su ve sanitasyonda, endüstri, inovasyon ve alt yapıda, sürdürülebilir şehirler ve topluluklarda, iklim eyleminde hedefler için ortaklıklarda ilerleme kaydetmişiz.

Sürdürülebilir kalkınma hedefleri "kimseyi geri bırakma" (LNOB) ilkesi tarafından yönlendirilir. Kimseyi geride bırakma endeksi, eşitsizlikleri dört boyutta izler; yoksulluk, hizmetler, cinsiyet ve gelir. Daha yüksek bir puan daha az nüfus grubunun geride bırakıldığı anlamına gelir. Türkiye'nin bu alandaki puanı 46.68, sıralaması 34'dür. Ülkemizin SDG hedeflerinin durumuna yüzdeli baktığımızda yüzde 21 kötüleşme, yüzde 30,9 sınırlı ilerleme, yüzde 48,1 hedeflere ulaşıldı veya yolunda oranları ortaya çıkmaktadır. Gelir eşitsizliğinde kötüleşme dikkat çekiyor. Sosyal transferlerden sonra gelir yoksulluğu altındaki kişilerin sayısı artıyor. Ciddi derecede maddi yoksulluk yaşayan insanlarda ilerleme yok. İstihdam, eğitim ve öğretimde olmayan gençlerin sayısında kötüleşme devam ediyor.

Sürdürülebilir kalkınma hedefleri bir son nokta değil, amaca ulaşmak için bir araçtır. İnsanlara ve dünyamıza fayda sağlayan politikaların tasarlanmasını ve uygulanmasını kolaylaştırmalıdır. Yerel yönetimlerde SDG'lerin amaç ve hedeflerine uymalı ve bunları rehberlik etmek için kullanmalıdırlar. Konut arzı, yerel yönetimler için kilit öneme sahiptir. Gıda sektörü hedeflere uyumlu hale getirilmelidir. Sık sık geri bildirim ve izleme sağlanmalıdır. Tüketim kalıplarında değişim şarttır. Dijital geçişin etkilerini ele almak için politika tutarlılığı artırılmalıdır. Doğal sermayenin ekonomik değerini bilmeliyiz. Doğal sermaye, beşeri sermaye ve üretilen sermayenin tümü birbiriyle etkileşim halindedir. Kamu ve özel sektör karar alma süreçlerine hedefler dahil edilmelidir. Yaşlı sorunlarının çözümü ve yaşlı haklarının belirlenmesi her yaş için gereklidir. Raporu ve sonuçları iyi değerlendirmeli ve takipçisi olmalıyız.

